

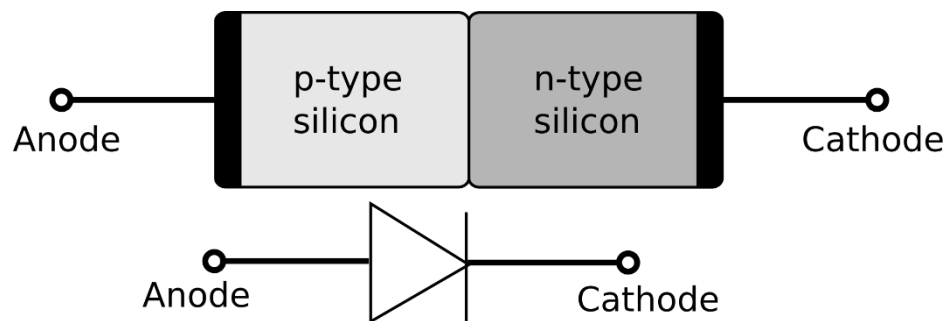

Полупроводников диод

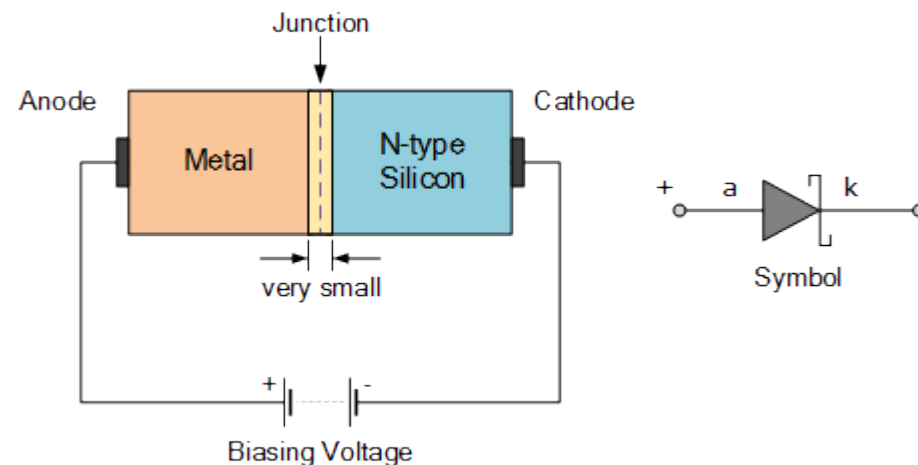
Работа по постоянен ток

Структура и приложения на диода

PN-junction Diode

Schottky Diode

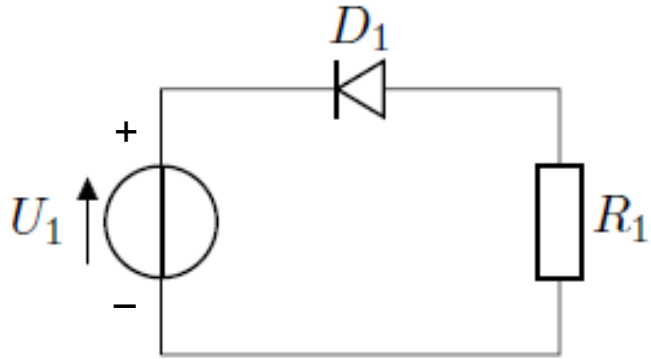
Преобразуване AC -> DC, т.е. изправител.

Защита от пренапрежение.

Датчици – преобразуване на не-електрическа величина в електрическа.

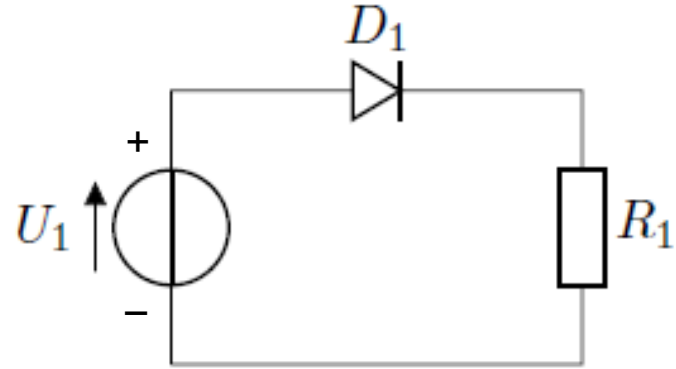
В радиотехниката за детектиране на сигнали.

Режими на работа

Обратно включване:

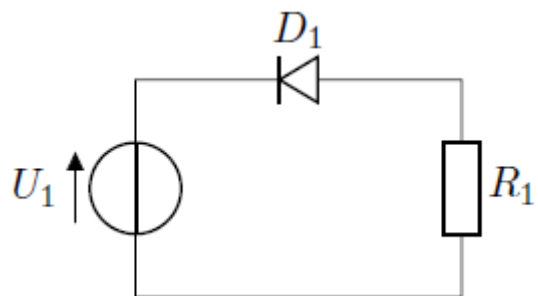
Потенциалът на катодът е по-положителен от този на анода.

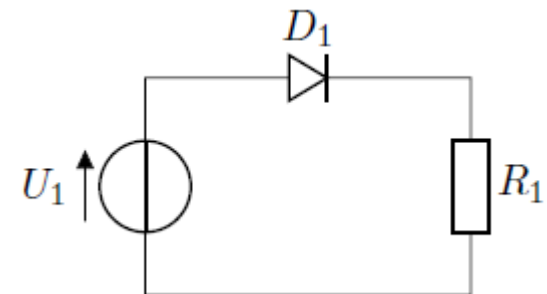
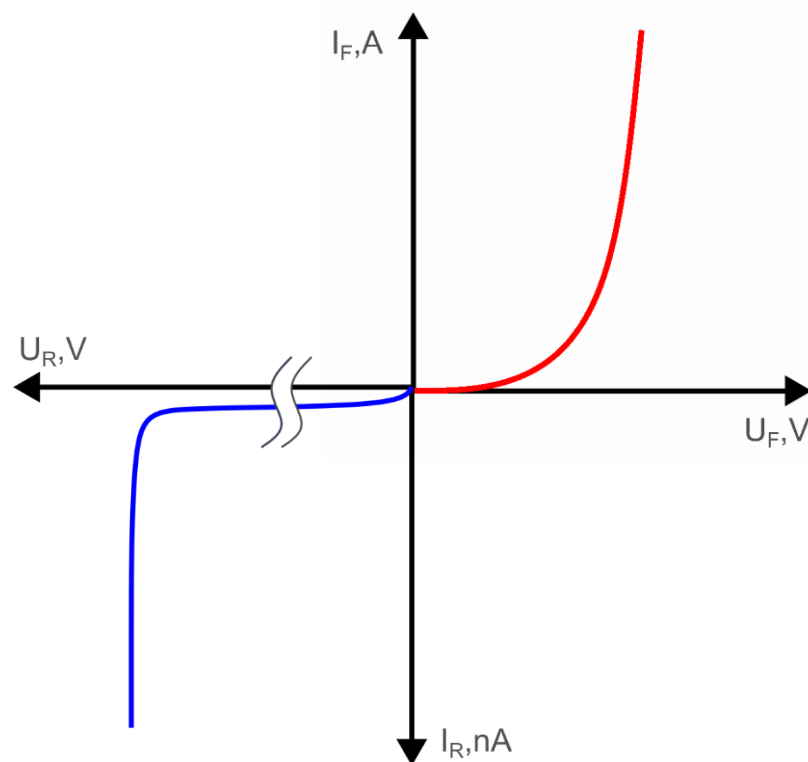
Право включване:

Потенциалът на анода е по-положителен от този на катода.

Волт-Амперна характеристика на диод

При обратно включване, токът е много малък.

При право включване токът рязко нараства с увеличаване на напрежението.

Диодът е нелинеен елемент с едностранна проводимост.

Уравнение на идеализиран диод

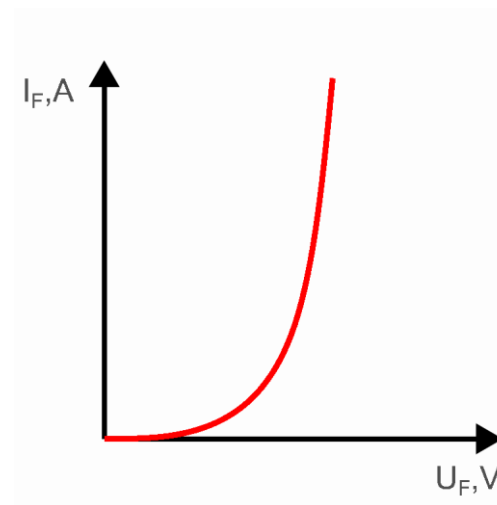
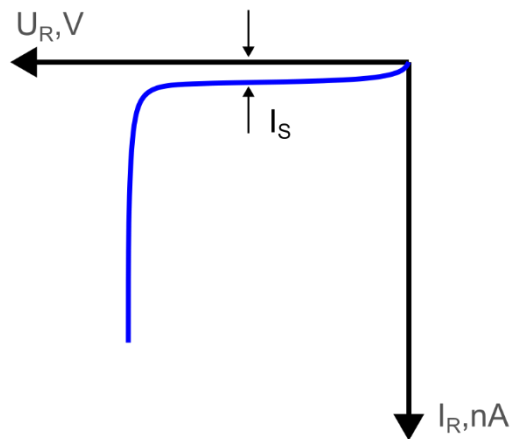
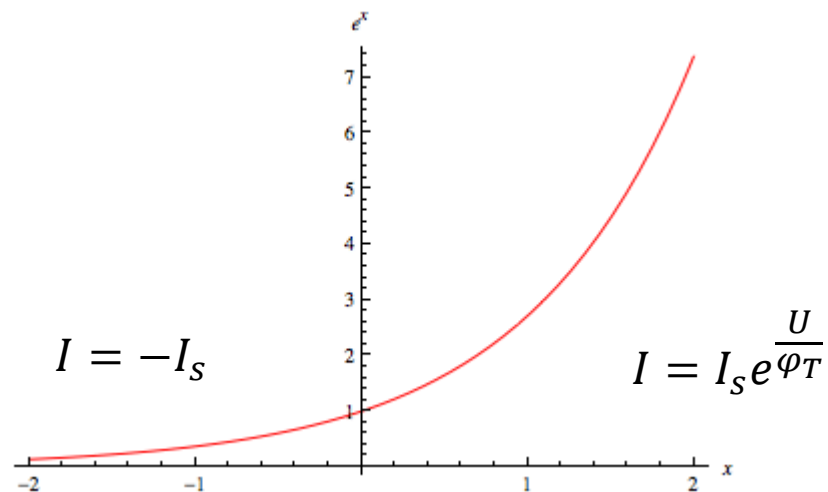
$$I = I_S \left(e^{\frac{U}{\varphi_T}} - 1 \right)$$

$$\varphi_T = \frac{kT}{q}$$

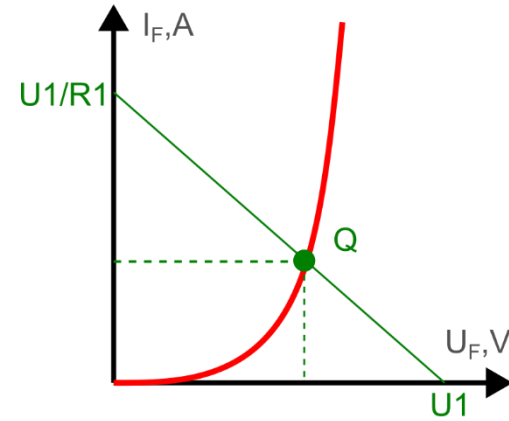
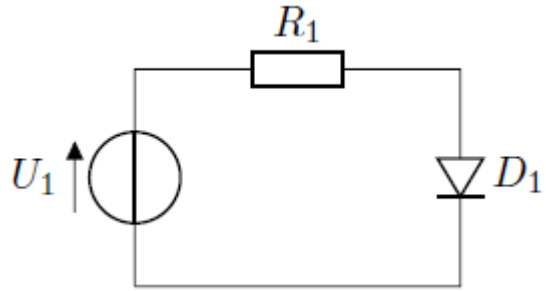
I_S – ток на насищане

φ_T – топлинен потенциал

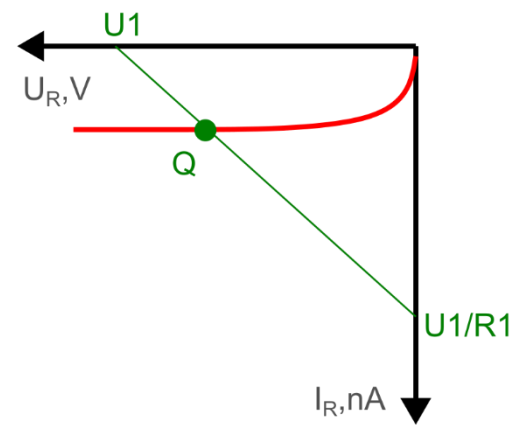
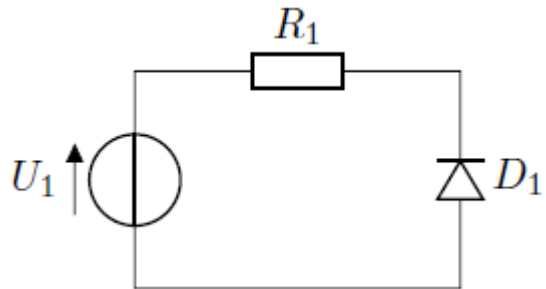
При 25°C, $\varphi_T = 26mV$

Товарна права и работна точка

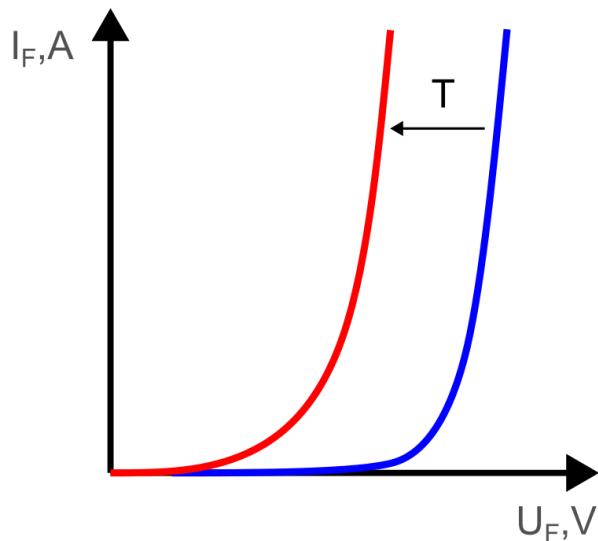

Q – работна точка

Влияние на температурата

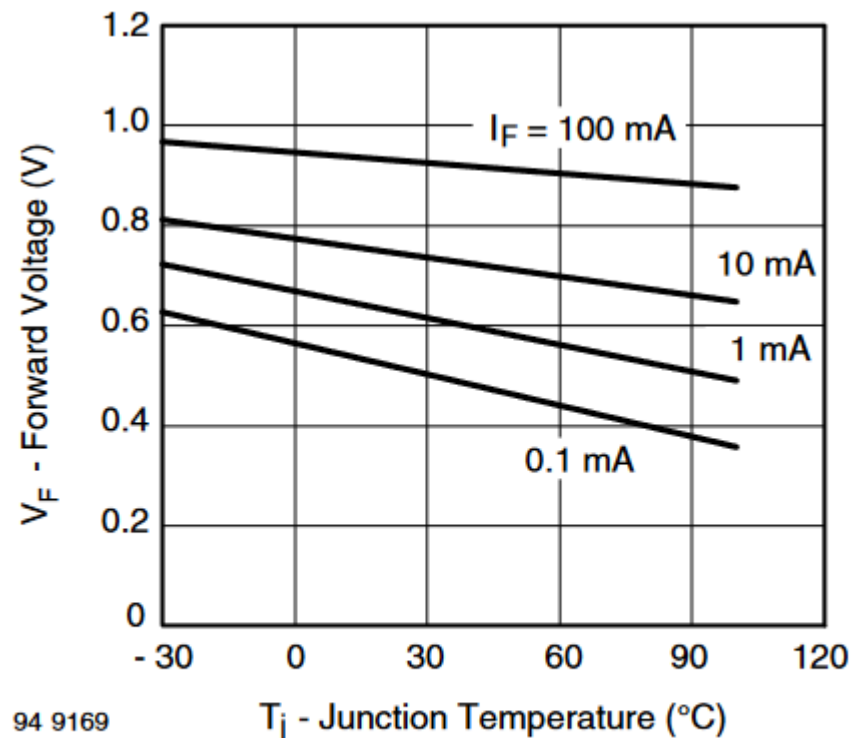
Влияние на температурата – право включване

$$TKU_F = \frac{dU}{dT} \approx \frac{\Delta U}{\Delta T} \Big|_{I = \text{const}}$$

$$TKU_F \approx -2 \text{ mV/}^\circ\text{C}$$

Болшинството диоди имат отрицателен температурен коефициент на напрежението – т.е. U_F намалява с увеличение на температурата (при постоянен ток).

Пример 1N4148
Si PN диод

Fig. 1 - Forward Voltage vs. Junction Temperature

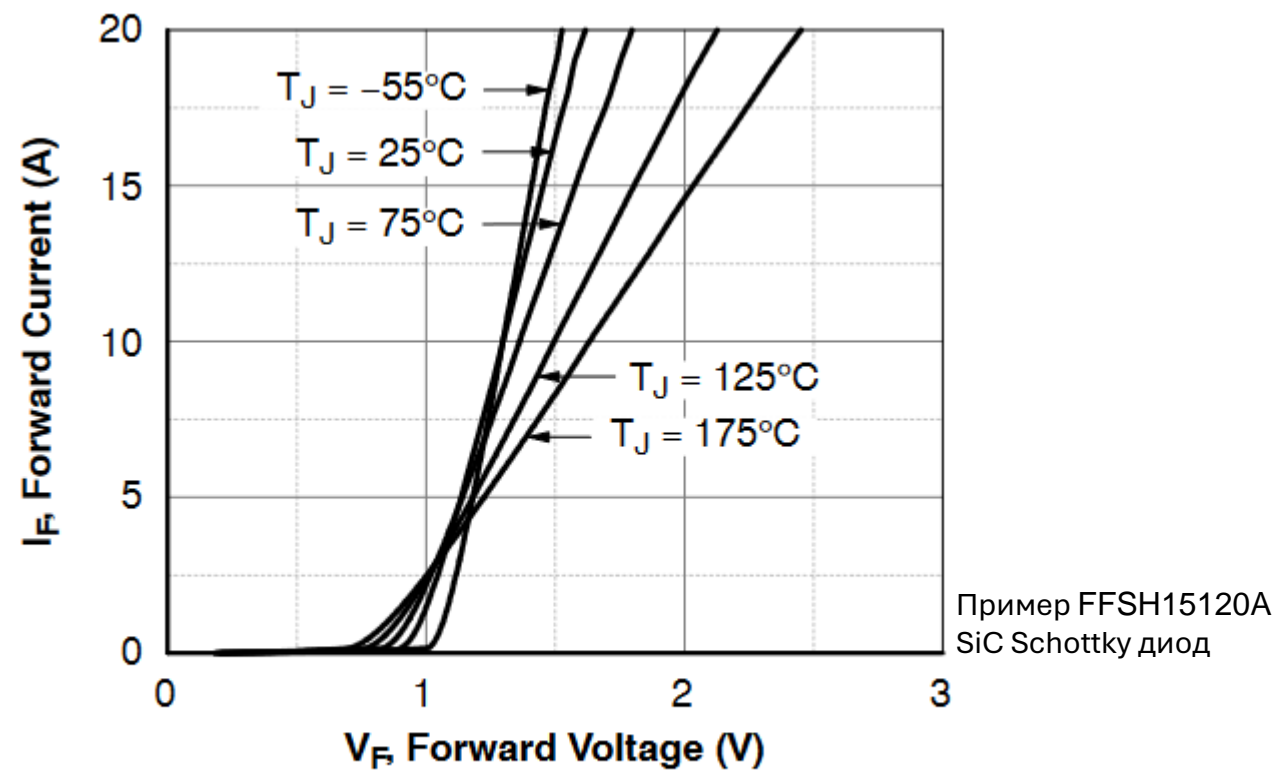
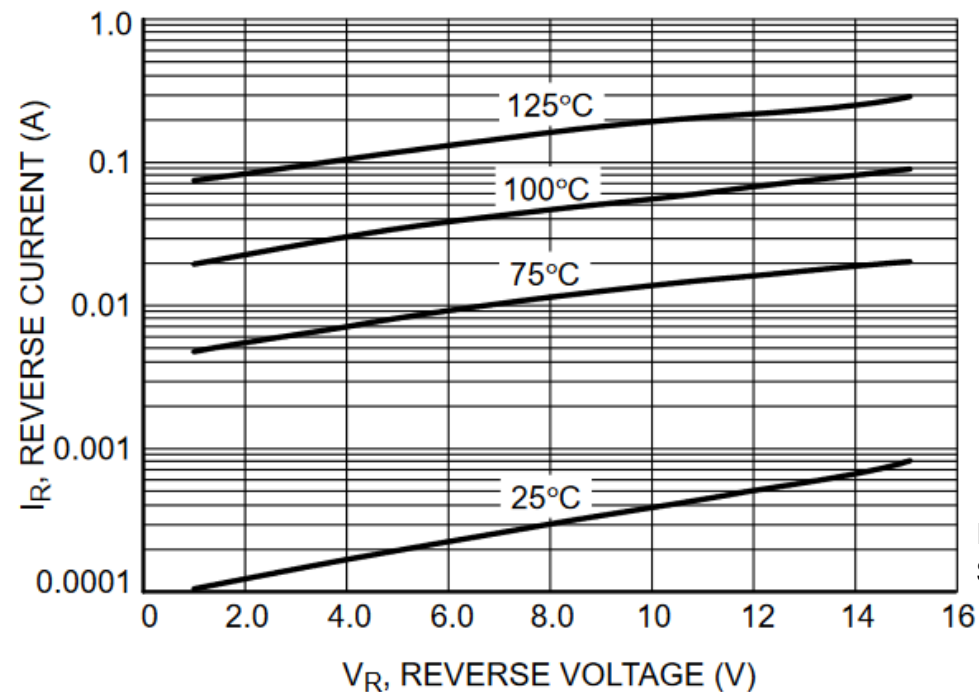
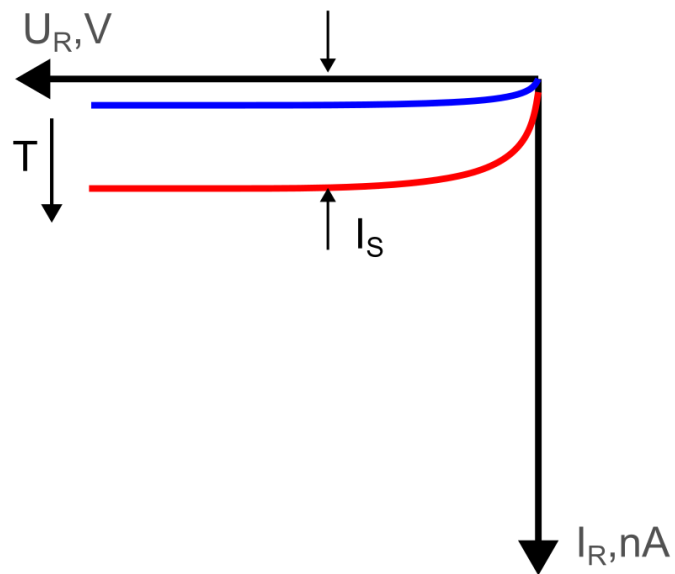

Figure 1. Forward Characteristics

Исключение правят SiC диодите с преход на Шотки, които имат положителен температурен коефициент.

Влияние на температурата – обратно включване

Пример MBR4015CTLG
Si Schottky диод

Figure 3. Typical Reverse Current

I_s се удвоява на всеки $10^\circ C$ увеличение на температурата.

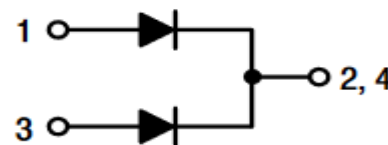
Тъй като обратният ток се формира от топлинно генерирани неосновни токоносители, той силно зависи от изменението на температурата.

Максимально допустими параметри

MAXIMUM RATINGS

Rating	Symbol	Value	Unit
Peak Repetitive Reverse Voltage Working Peak Reverse Voltage DC Blocking Voltage	V_{RRM} V_{RWM} V_R	15	V
Average Rectified Forward Current ($T_C = 140^\circ\text{C}$ per Diode) ($T_C = 140^\circ\text{C}$ per Device)	$I_{F(AV)}$	20 40	A
Peak Repetitive Forward Current, per Diode (Square Wave, 20 kHz, $T_C = 135^\circ\text{C}$)	I_{FRM}	40	A
Non-Repetitive Peak Surge Current (Surge Applied at Rated Load Conditions, Halfwave, Single Phase, 60 Hz)	I_{FSM}	150	A
Peak Repetitive Reverse Surge Current (2.0 μs , 1.0 kHz)	I_{RRM}	1.0	A
Storage Temperature Range	T_{stg}	-65 to +175	$^\circ\text{C}$
Operating Junction Temperature (Note 1)	T_J	-65 to +150	$^\circ\text{C}$
Voltage Rate of Change (Rated V_R)	dv/dt	1,000	V/ μs

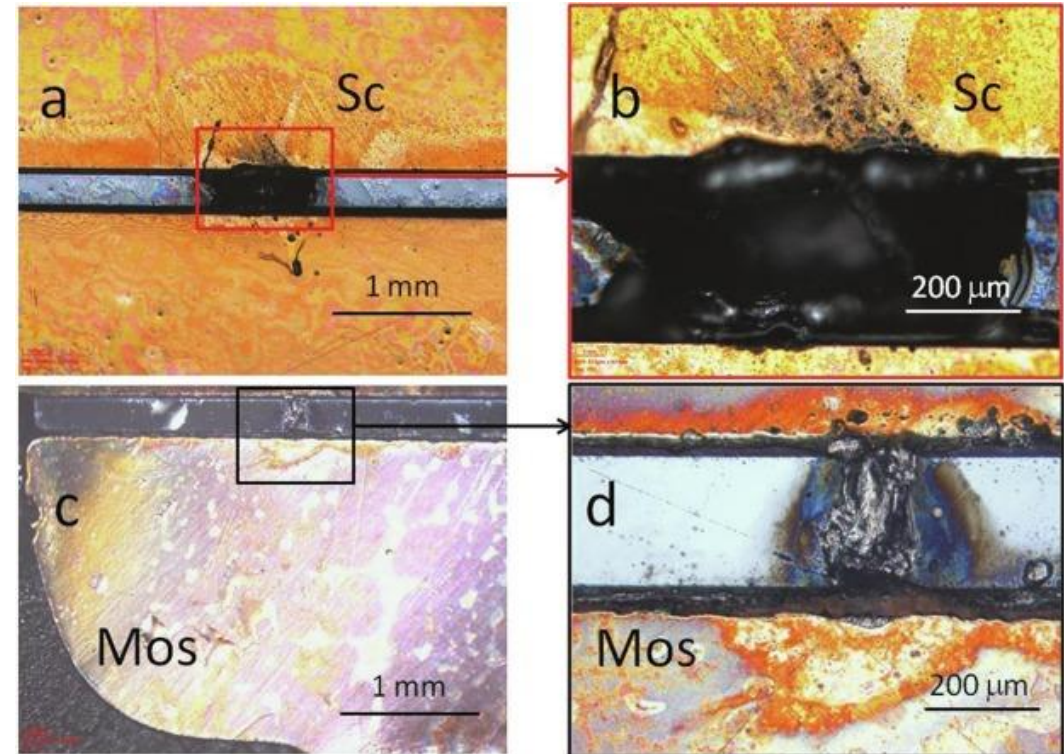
Stresses exceeding those listed in the Maximum Ratings table may damage the device. If any of these limits are exceeded, device functionality should not be assumed, damage may occur and reliability may be affected.

Пример MBR4015CTLG
Si Schottky диод

Топлинен пробив

Този пробив настъпва, ако се надхвърли максималната допустима температура на прехода

Топлинният е **необратим** и довежда до разрушаване на диода.

Намаляване на макс. допусимият ток при повишаване на температурата

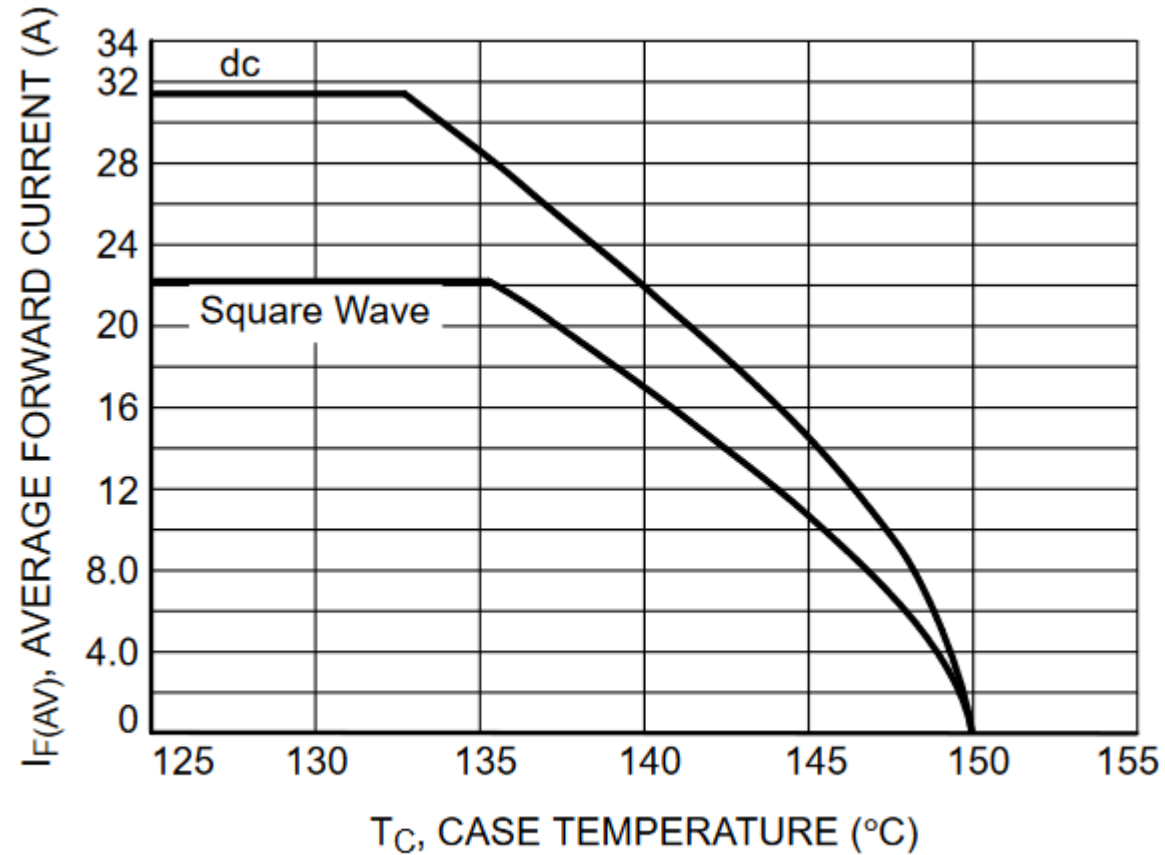
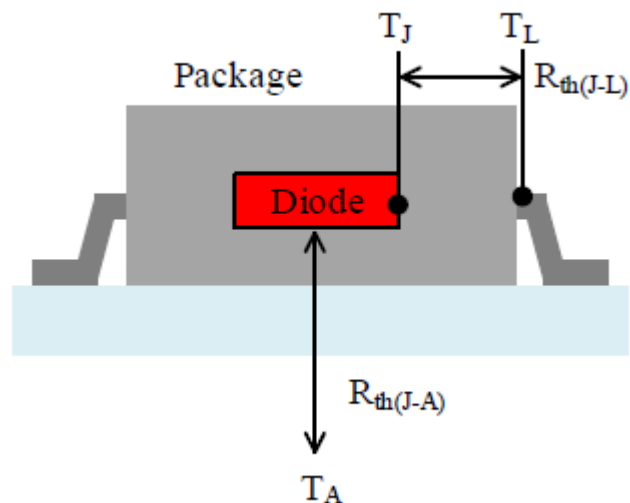

Figure 4. Current Derating, Case, Per Leg

Топлинно съпротивление

Топлинното съпротивление R_{th} показва ефективността на отвеждане топлината от полупроводниковият кристал към околното пространство. То се измерва в градуси на Ват (K/W или °C/W).

$$P_D = \frac{T_J - T_A}{R_{\theta JA}}$$

$$P_D = \frac{T_J - T_C}{R_{\theta JC}}$$

T_J = Junction Temperature / температура на кристала

T_C = Case Temperature / температура на корпуса

T_L = Lead Temperature / температура на изводите

T_A = Ambient Temperature / околна температура

$R_{\theta JC}$ = Топлинно съпротивление кристал – корпус

$R_{\theta JL}$ = Топлинно съпротивление кристал – изводите

$R_{\theta JA}$ = Топлинно съпротивление кристал – околна среда

P_D представлява максималната мощността, която диода може да разсейва при дадени температура на кристала

Топлинно съпротивление

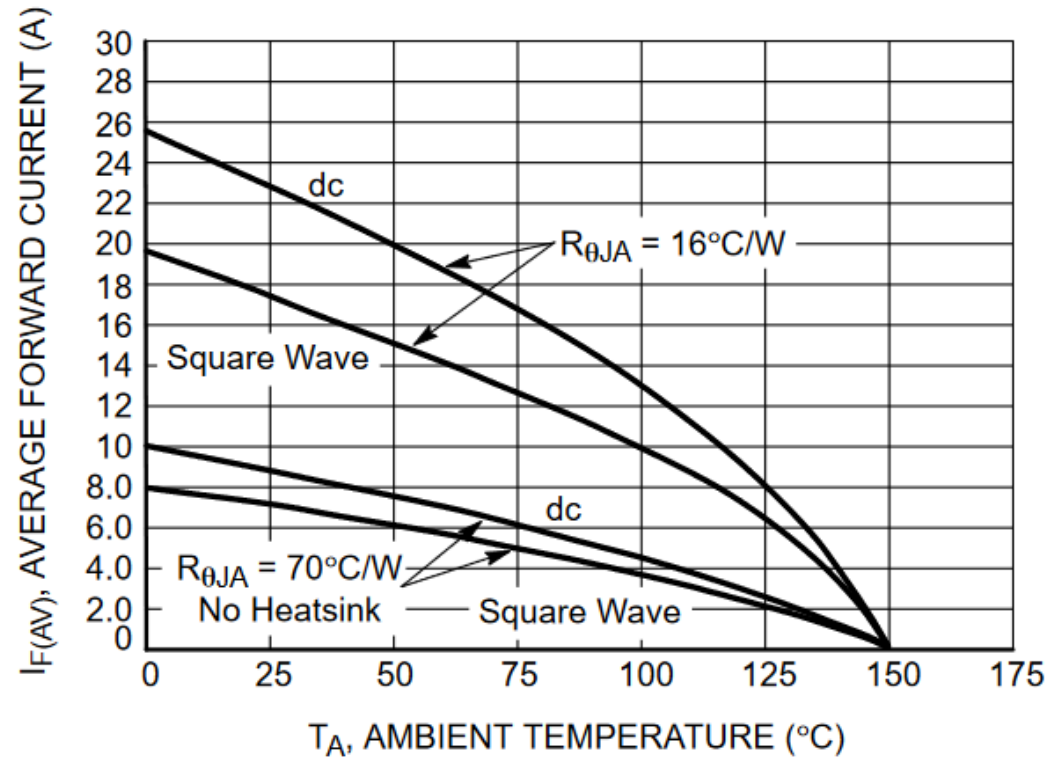
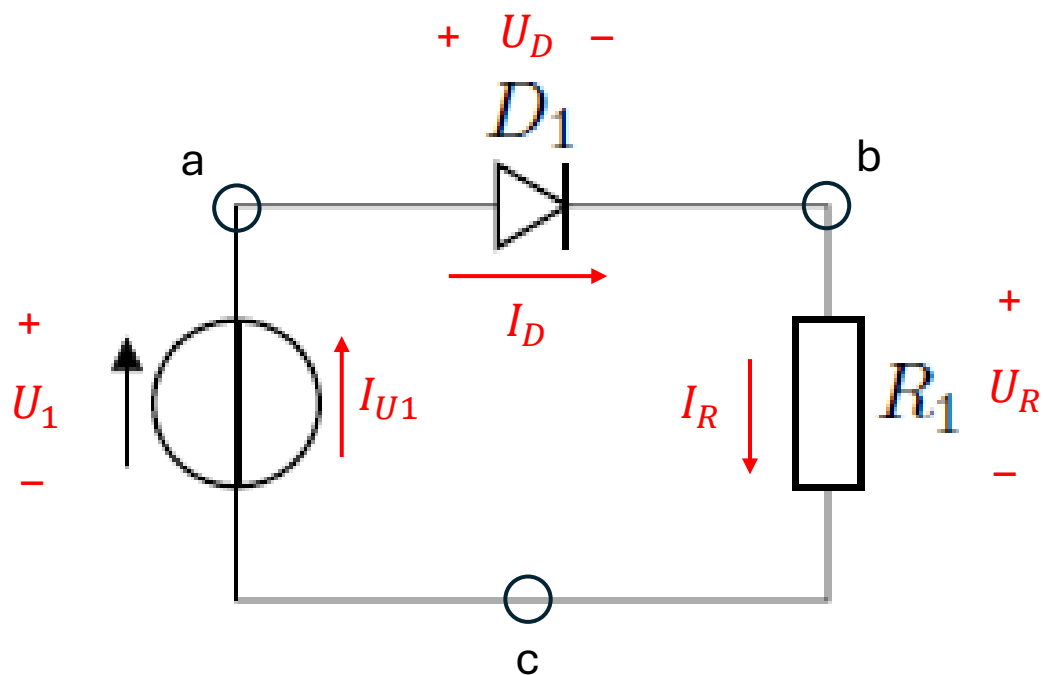

Figure 5. Current Derating, Ambient, Per Leg

Топлинното съпротивление може да се намали с помощта на радиатор. Той представлява метална конструкция с голяма площ, която спомага по-лесното отвеждане на топлината.

Схеми с диоди и задачи

U_1 - електродвижеща сила на източника на напрежение (участва в сумирането със знак минус)

U_D - пад на напрежението върху диода

U_R - пад на напрежението върху резистора

Закон на Кирхоф за напреженията
Алгебричната сума от напреженията в затворен контур е равна на нула.

$$(-U_1) + U_D + U_R = 0$$

Закон на Кирхоф за токовете
Алгебричната сума на всички токове в даден възел е равна на нула.

Възел а: $I_{U1} = I_D$

Възел б: $I_D = I_R$

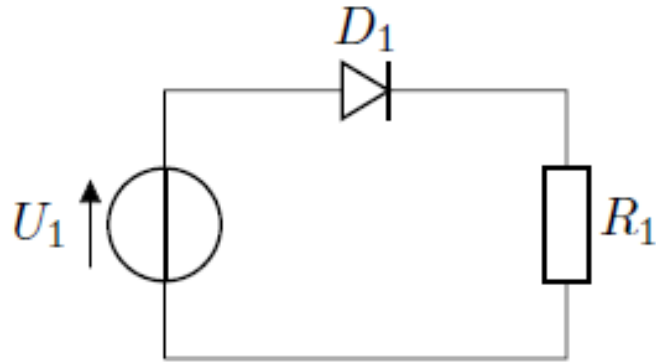
Възел с: $I_R = I_{U1}$

$$I_{U1} = I_D = I_R = I$$

Закон на Ом - връзка между напрежението и тока в **един клон от схемата**.

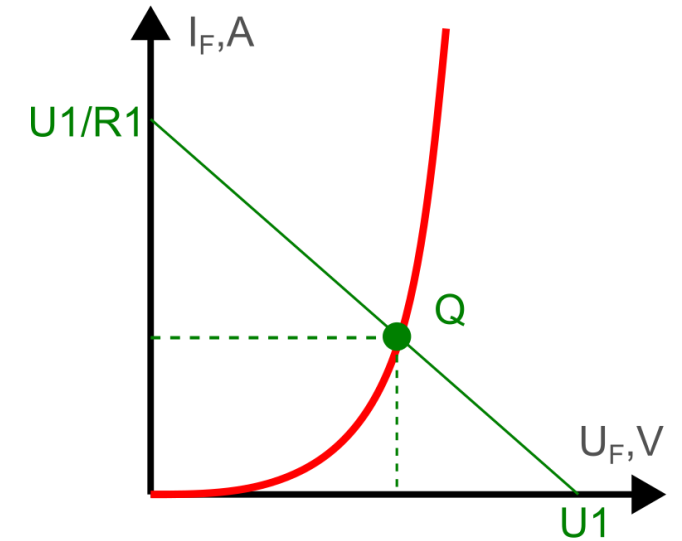
$$R = \frac{U_R}{I_R} = \frac{U_R}{I}$$

Изчисляване на токоограничаващ резистор

$$U_R = U_1 - U_D$$

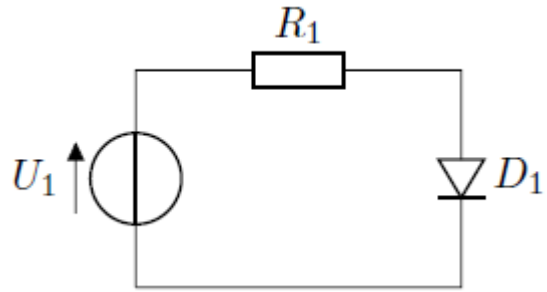
$$R = \frac{U_R}{I_{max}}$$

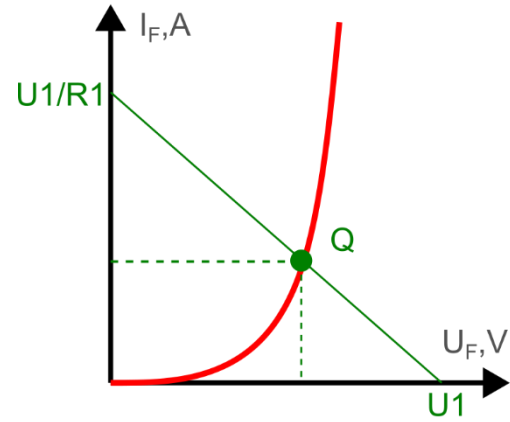
Предназначението на резистора в схемата на фигурата е да поддържа тока през диода по-малък от максимално допустимия (I_{max}).

Без наличие на този резистор в схемите, няма какво да ограничи нарастването на тока при право включване и диодът ще изгори.

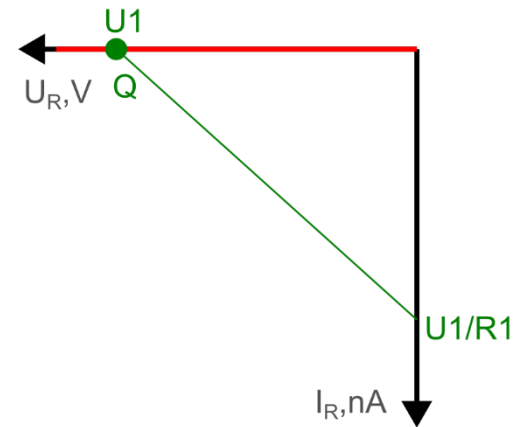
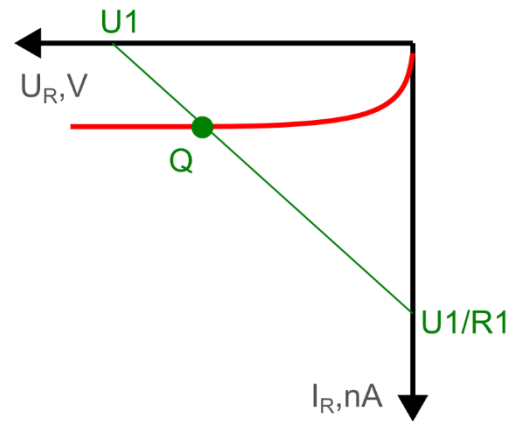
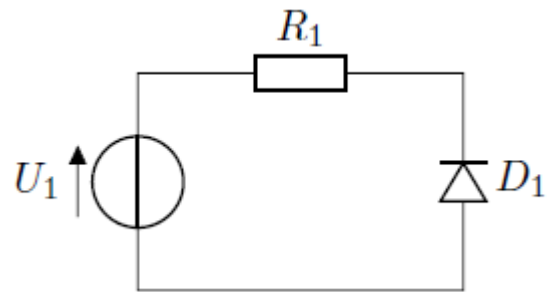
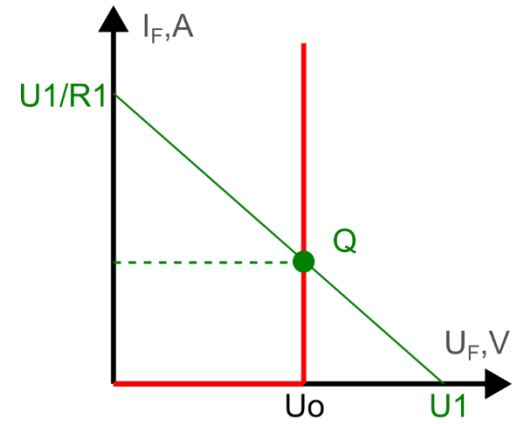
Прагов модел на диод

Реален диод

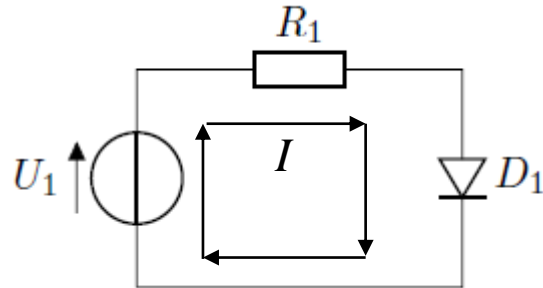

Прагов модел

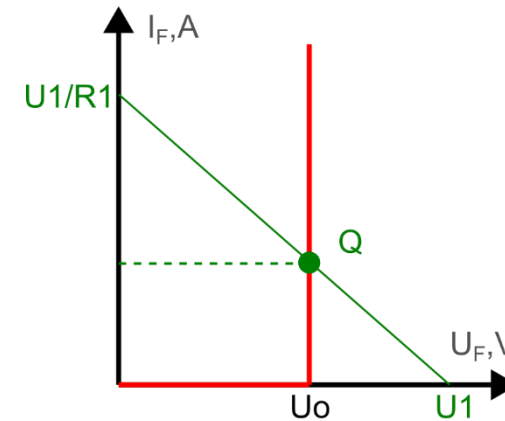

Задача

Като използвате прагов модел на диод с $U_0=0.7V$, определете токовете, падовете на напрежение и разсейваните мощности върху резистора и диода в схемата.

$$\begin{aligned}U_1 &= 10V \\ R_1 &= 1k\Omega \\ U_0 &= 0.7V\end{aligned}$$

- 1) Източникът на напрежение U_1 , диодът D_1 и резисторът R_1 са свързани последователно \Rightarrow през тях тече еднакъв ток I .
- 2) Диодът е включен в права посока и $U_1 > U_0 \Rightarrow$ диодът е "отпушен" и пропуска ток.
- 3) От законът на Кирхоф за напреженията $\Rightarrow U_1 = U_r + U_d$; $U_r = U_1 - U_d = 10V - 0.7V = 9.3V$
- 4) От законът на Ом $\Rightarrow I = U_r / R_1 = 9.3V / 1k\Omega = 9.3mA$
- 5) Мощността, разсейвана върху резистора е $P_r = U_r \cdot I = 9.3V \cdot 9.3mA = 86.5mW$
- 6) Мощността, разсейвана върху диода е $P_d = U_d \cdot I = 0.7V \cdot 9.3mA = 6.5mW$

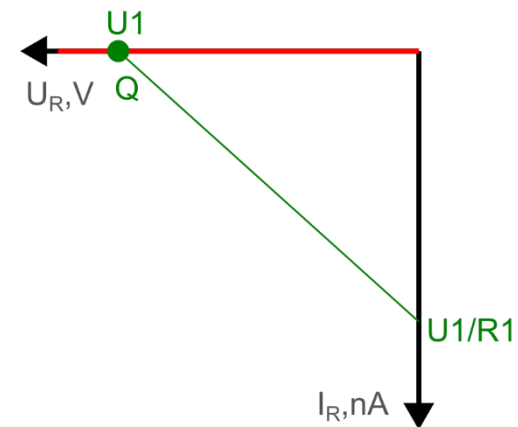
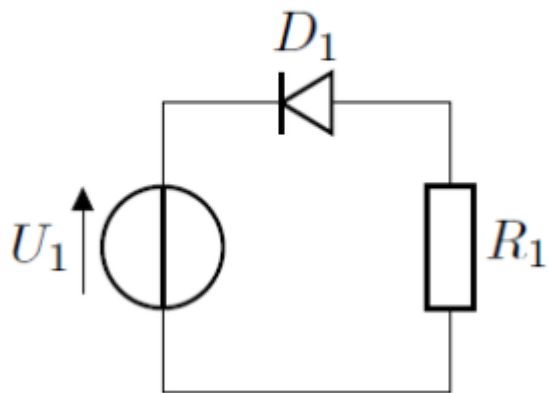
Чест допускана **грешка**: $I = U_1/R_1$

проверки

Елемент	U	I	P
D1	0.7V	9.3mA	6.5mW
R1	9.3V	9.3mA	86.5mW

Задача

Определете напреженията върху резистора и диода и големината на тока, ако $U_1=10V$ и $R_1=100$ Ома. Използвайте прагов модел на диод с $U_0=0.7V$.

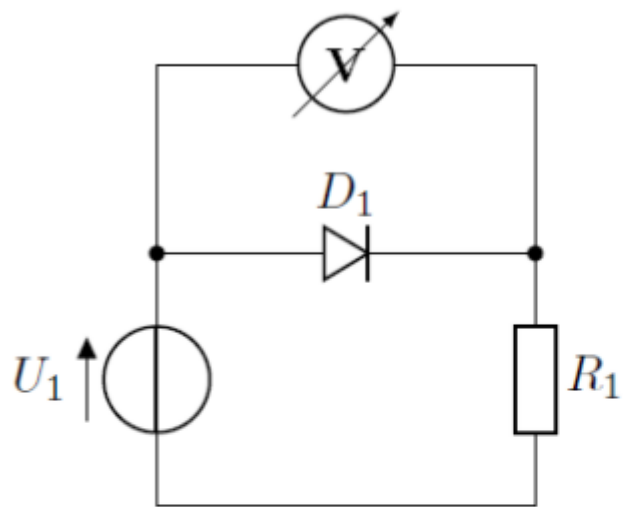

- 1) Източникът на напрежение U_1 , диодът D_1 и резисторът R_1 са свързани последователно \Rightarrow през тях тече еднакъв ток I .
- 2) Диодът е включен в обратна посока \Rightarrow диодът не пропуска ток $\Rightarrow I = 0$.
- 3) От законът на Ом $\Rightarrow U_r = I \cdot R_1 = 0 \cdot 100 \text{ Ohm} = 0$
- 4) От законът на Кирхоф за напреженията $\Rightarrow U_1 = U_r + U_d$; $U_d = U_1 - U_r = 10V - 0 = 10V$

Елемент	U	I	P
D1	10V	0	0
R1	0	0	0

Задача

Какво ще покава волтметра, ако $U_1=10V$, $R_1=100\ \Omega$, а D_1 е силициев диод с PN преход.

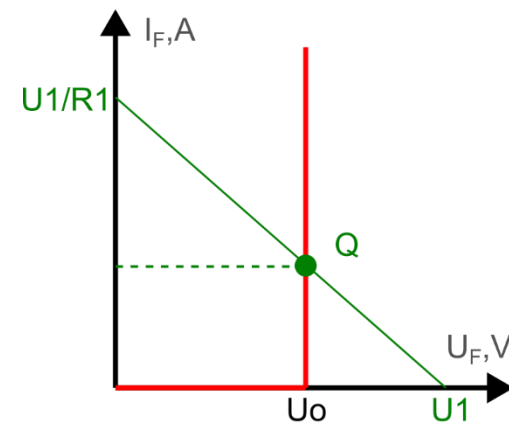
☐ 10V

☐ 9.3V

☒ 0.7V

☐ 0V

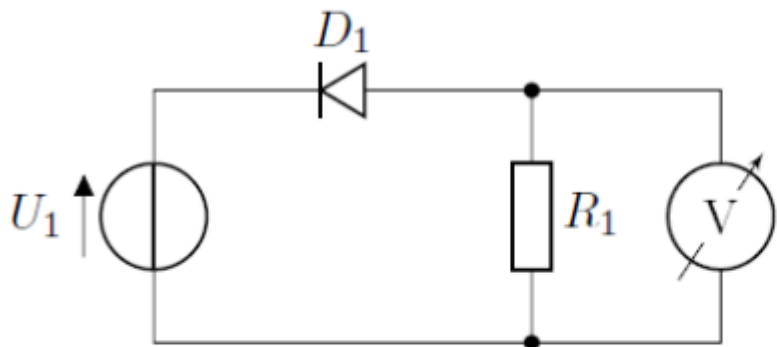
Диодът е включен в права посока и $U_1 > U_0$
=> диодът е "отпушен" и пропуска ток.

За силициев диод с pn преход, $U_0=0.7V$

Задача

Какво ще покава волтметъра, ако $U_1=10V$, $R_1=100\Omega$, а D_1 е силициев диод с PN преход.

☐ 10V

☐ 9.3V

☐ 0.7V

☒ 0V

Диодът е включен в обратна посока
 \Rightarrow диодът е запушен и не пропуска ток
 $\Rightarrow I = 0$

Съгласно законът на Ом: $U_R = I R = 0V$

